

Ипонија (грч. ὑπόνοια – мисао, мишљење, сумња/подозрење). Као херменеутички термин упућује на онај ниво значења скривен испод површинског значења текста. Оваква употреба термина сеже уназад бар до Платона (*Resp.* 378 d) и вероватно још и даље. Термин се могао односити на тумачења Хомера која траже философско значење иза дословног значења епа. Пре првог века пХ ὑπόνοια је вероватно била уобичајен термин за овакав интерпретативни приступ који је касније назван ἀλληγορία (Плутарх, *Adol. poet. aud.* 19 e). Ὑπόνοια је употребљена у неколико примера у којима аутор избегава или потцењује такав начин тумачења (Плутарх, *Adol. poet. aud.* 19e; Григорије Ниски, *C. Eun.* 1, 39; *Hex.* [PG 44, 81D]).

↓ Херменеутика

↓ Текст

↑ Аутор

Филон Александријски присвојио је израз и често га употређвао када је давао пренесена тумачења библијског текста. Филон обично овај термин користи у множини, узимајући радије изразе δι' ὑπονοίων и ἐν ὑπονοίαις. Трагање за скривеним значењем може бити неопходно уколико је дословно значење текста немогуће (*Plant.* 113; cf. *Opif.* 157; *Agr.* 96-97). У другим случајевима, буквално значење може бити истинито и значајно, али испод овог дословног (ῥητός) значења постоји дубље и чак истинитије значење. Обрезање, нпр. треба сагледати у физичком смислу, али оно исто тако има и дубље значење (*Migr.* 92; cf. *Praem.* 65; *Ios.* 28). Филон упоређује дословно значење са телом, док је значење δι' ὑπονοίων слично души или уму и оно може кроз ову сродност увести људску душу у контемплацију (*Contempl.* 78; cf. *Migr.* 92-93; *Abr.* 88).

↑ Значење

↓ Сродност/συγγένεια

Климент Александријски овим термином на једном месту означава дубље, симболичко значење паганске поезије. Буквално значење скрива дубље, које мудре и непорочне подстиче да трагају за истином, док се такво значење скрива од других. Климент тврди да Писмо слично делује на хришћане и посебно наводи 1Кор 2 6-16 да би доказао овај моменат (*Strom.* 5, 6, 24, 1-26, 5). Ориген, као и Филон, тврди да је ὑπόνοια била неизбежна код детаља у одређеним деловима

- ↑ Intentio Писма и да је према томе представљала интенцију самог писца (*Cels.* 4, 38; 4, 87). Скривено значење може бити стварно значење текста, који је погрешан или унижујући у односу на Бога ако се узме дословно, или то може бити дубље значење дескрипције историјских догађаја (*Cels.* 4, 38; 4, 44: користећи овде Гал 4 21-31 као библијски доказ). Као у горе наведеном Климентовом случају, и Ориген неколико пута употребљава термин када је непосредни предмет његове дискусије пагански мит или поезија (*Cels.* 3, 43; 4, 38; 7, 6; 8, 66; cf. 4, 48).

- ↓ Мит Ὑπόνοια може стајати у блиској вези са следећим терминима и користити се у суштински истом значењу као и: ἀλληγορία/ἀλληγορέω (Плутарх, *Adol. poet. aud.* 19 e; Филон, *Opif.* 157; *Fug.* 179-181; *Contempl.* 28; *Ios.* 28; Климент, *Strom.* 5, 6, 21, 4-24, 1; Ориген, *Cels.* 4, 38; 4, 44; 4, 48); τροπικός (Филон, *Det.* 167; Ориген, *Cels.* 3, 43); τροπολογία (Ориген, *Cels.* 4, 38; 4, 44; 4, 48; Григорије Ниски, *Hex.* [PG 44:81d]).
- ↑ Алгоритија

ЛИТЕРАТУРА: R. M. Grant, *The Letter and the Spirit*, New York 1957, 23; 33-38; 122; 125-126; R. P. C. Hanson, *Allegory and Event: A Study of the Sources and Significance of Origen's Interpretation of Scripture*, Louisville/London 2002, 37-64; J. Tate, *Plato and Allegorical Interpretation*, CQ 23 (1929), 142-54; J. Whitman, *Allegory: The Dynamics of an Ancient and Medieval Technique*, Cambridge 1987, 265-355; H. A. Wolfson, *Philo: Foundations of Religious Philosophy in Judaism, Christianity and Islam II*, Cambridge 1948, I, 115-38; II, 223-24.